

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

Het beroep op de man Gods

‘Zo waarachtig als de Heere leeft en uw ziel leeft, ik zal u niet verlaten!’ (2 Kon. 4:30).

Nadat zij haar dode kind op het bed van Elisa heeft gelegd, gaat ze op reis. Zij heeft haar kind indertijd door bemiddeling van Elisa van de Heere gekregen. Daarom wil ze naar hem toe. Hij is immers de man Gods. Hem wil zij te hulp roepen.

Tegen haar man zegt ze alleen maar dat ze naar Elisa wil. Ze zegt niet waarom ze dat wil en als hij ernaar vraagt geeft ze een ontwijkend antwoord. Door niets wil zij zich laten storen.

Op de een of andere manier is zij aan de weet gekomen, dat Elisa op dit moment op de berg Karmel is. Dus gaat ze daarheen. Ze maakt haast want de zaak is urgent.

Elisa ziet haar komen. Dat verbaast hem. Wat komt ze doen? Hij weet het niet, want de Heere heeft hem niets bekend gemaakt. Hij laat Gehazi haar vragen of alles wel in orde is, maar zij passeert hem. Ze moet bij Elisa zijn. Slechts een enkel woord spreekt ze, maar dat enkele woord is voor Elisa genoeg. Hij begrijpt het. Alles is hem in één keer duidelijk. Onmiddellijk neemt hij maatregelen. Gehazi krijgt de opdracht om vooruit te snellen en de staf van Elisa op het dode lichaam van de jongen te leggen. Met dat gebaar bedoelt Elisa duidelijk te maken, dat niemand iets met de jongen mag doen. Hij moet daar blijven liggen, totdat Elisa aanwezig is.

De vrouw heeft echter niet genoeg aan wat Gehazi moet gaan doen. Zij houdt aan Elisa vast. Hij moet zelf met haar mee. Daarin is ze zeer stellig. Zij roept er zelfs de Naam van de Heere bij aan. En Elisa gaat inderdaad mee. Zijn God draagt hem een taak op. Welke? Een zelfde taak, die zijn leermeester Elia ook eens te volbrengen had. Ook Elisa moet dienstbaar zijn bij de opwekking van een dood kind.

Een vorige keer zagen we dat deze van naam onbekende vrouw een duidelijk voorbeeld is van een gelovige. Een groot gelovige zelfs. Zij kon niet geloven dat de Heere haar kind van haar zou afnemen. Daarom maakte ze hem niet klaar voor een begrafenis, maar juist voor een opwekking. Nu zien we haar voor ons als een vrouw, die weet wat bidden is. Aanhoudend en volhardend bidden – dat horen we haar hier doen. Zeker, wat ze zegt, zegt ze tot Elisa. Maar deze profeet is voor haar zo duidelijk de man Gods, dat ze in hem Gods vertegenwoordiger ziet. Wat ze tot hem

zeft, zegt ze tegelijkertijd tegen de Heere. Via hem gaf de Heere haar indertijd het kind. Nu verwacht ze dat de Heere, opnieuw via hem, haar het kind zal teruggeven. Daarom houdt ze ook zo vastbesloten aan Elisa vast.

Ik weet niet in hoeverre deze gelovige uit de tijd van het Oude Testament zicht had op de beloften van de komende Messias, maar het lijkt er in alles op, dat wat God omtrent Hem beloofd had, bij deze vrouw geloof heeft gevonden. Elisa is voor haar de voorloper, de voorafschaduw van de komende Zaligmaar. En hierin heeft zij zich niet vergist.

Zo krijgt deze geschiedenis ook voor ons betekenis. In Elisa geeft de Heere ons inderdaad een voorafbeelding van de Heere Jezus. Hij is met name de Man Gods. God gaf Hem als ‘het Afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid’, zoals Hebr. 1:3 zegt. Daarom licht Zijn gestalte op in deze geschiedenis uit 2 Koningen 4.

Moet u eens zien hoe toegankelijk en bereikbaar Hij is. Gehazi wilde de vrouw, die in haar nood Elisa’s voeten aangreep, terugduwen. Maar Elisa zei: Laat ze geworden. Er was een plaats voor haar bij hem. Een verslagen hart en bedrukt gemoed vond bij hem toegang. Tot hulp gereed was hij. Zien we dit alles niet terug bij de Heere Jezus? Heel toegankelijk was Hij. En is Hij. Bereikbaar voor ieder, die met zijn nood tot Hem vlucht.

De vrouw hield aan en Elisa liet zich verbidden en ging mee. Toen de Emmaüsgangers bij de Heiland aanhielden, ging Hij met hen mee naar binnen. Is Hij nog steeds zo? Ja zeker. Niet zonder reden zei Hij dat we altijd moeten bidden en niet vertragen (Luk. 18:1) en toen vertelde Hij de gelijkenis van de weduwe, die door haar aanhouden bereikte dat de rechter haar toch hielp.

P. den Butter

Verwonderd aan het Avondmaal

Nergens lees ik dat een zondaar huppelend naar het Avondmaal gaat, zo schreef ik vorige keer. Maar ik lees wel dat een zondaar verwonderd aan het Avondmaal zit. Laat de zondaar dan niet als een lammetje naar het Avondmaal huppelen, maar hij gaat ook weer niet als een schaap naar het slachthuis.

Daar komen de broers in dat prachtige paleis. De onderkoning zal pas in de middag komen, dus ze hebben wel een poosje moeten wachten. En die tijd gebruiken ze om hun geschenk in orde te maken, zo lezen we in vers 25. En dan komt Jozef binnen. Ze vallen voor hem neer en ze bieden hem hun geschenk aan. Natuurlijk om hem vriendelijk te stemmen. Ach, ze hebben een heel verkeerde kijk op Jozef. Zouden die paar nootjes en dat beetje honing zo'n ontzaglijk rijke koning mild kunnen stemmen? De broers zijn er nog zo blind voor, dat die onderkoning hen allang liefheeft. Ondanks wat ze hem hebben aangedaan.

Hoe kan een zondaar bezig kan zijn om nog wat mee te nemen. Om de Heere te bewegen om genadig te zijn. Hoe kan een zondaar naar het Avondmaal toe bezig zijn om alles bij elkaar te schrapen om Gods ontferming op te wekken. Ach, die paar traantjes en die paar gebedjes. Nee, ik zet daar geen streep door. Het hoort bij de weg naar de Heere toe. Was het er maar meer. Maar laten we toch goed begrijpen dat onze gebeden en tranen nooit de grond zijn van genade. En ook niet van de Avondmaalsgang.

Daar zitten die broers en ze eten van de spijs van Jozef. En hoe moeten we dat nu verklaren, vooral naar het Avondmaal toe? Want ze kennen Jozef nog niet en hun schuld is nog niet vergeven. En toch eten ze van zijn tafel? Wel, de maaltijd in het Oude Oosten was van diepe betekenis. Dat was niet zomaar een zakenlunch, nee, dan gaf je te kennen dat je met je tafelgenoten als broeders wilde zijn.

Als we dat overbrengen naar het Avondmaal: mag een zondaar die Christus niet kent daar aan? Nee, dat mag niet. 'Doet dat tot Mijn gedachtenis', zo heeft de Heere Jezus gezegd. Het formulier zegt dat Christus het alleen voor Zijn gelovigen heeft verordeneerd. Maar de vraag is of de broers Jozef echt niet kennen. Nee, hij heeft zich nog niet bekendgemaakt als Jozef en ze hebben nog niet de bewuste kennis van Jozef. Hij heeft nog niet gezegd dat hij hen alles heeft vergeven.

Maar is dat de eis? Dat een zondaar pas naar het Avondmaal mag als hij in de bewustheid van het geweten zeker weet dat zijn zonden zijn vergeven? Dat staat nergens in de Bijbel. Al had Jozef zich nog niet met zijn naam aan de broers openbaard, dat wil niet zeggen dat ze helemaal geen kennis aan hem hadden. Ze waren immers tot hem gevlucht? Door de nood gedreven en door de overvloed gelokt. Ze hebben zichzelf toch als schuldige mensen leren kennen? Ten dele, ja, maar toch oprecht.

En weet je wat het geheim van die tafel was? Niet dat zij zich daartoe waardig achtten. Integendeel. Stel je voor, dat hadden ze nooit gedurfd, om aan de tafel van de onderkoning te gaan zitten!

Maar wat lezen we in het slot van vers 16? Jozef zegt daar: *'...want deze mannen zullen met mij eten'*.

En dan hoor ik daarin de echo van de stem van de Meerdere van Jozef: *'Ik heb grotelijks begeerd, dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde'*. Met wie? Met mensen die aan de tafel zaten te ruziën wie de meeste was en die Hem een paar uur later allemaal zouden verlaten. Mensen die echt nog niet alles konden vertellen over Christus. Maar Hij zegt: *'Ik heb grotelijks begeerd...'*

En dan blijft er de verwondering over. Voor de broers van Jozef. Want hij blijkt hen te kennen. Ze zitten precies op volgorde van leeftijd aan tafel. En dat is ook de ervaring van de ware Avondmaalganger. Diepe verwondering dat er voor hem een plaatsje is aan de tafel. dat er woorden klinken waaruit blijkt dat de Gastheer hem kent. Hij daalt af naar het allerlaagste en Hij bekommert Zich om het allerkleinste. En die krijgen soms nog meer te zien en te beleven dan de oudste en de grootste.

M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Genesis 43:33
...dies verwonderden zich de mannen onder elkaar.

Gaat het over de heilige algemene Christelijke Kerk, dan staat er in het antwoord: Daarvan ben ik een levend lidmaat en zal dit eeuwig blijven. Een positieve belijdenis. Er kunnen vragen gesteld worden en er kan over gesproken worden. Met vaste overtuiging, zelfs met verzekering kan het beaamd worden. Of in schuchterheid.

Nu dient in prediking, in gesprek tijdens het pastoraal contact altijd meegenomen te worden wat in antwoord 54 staat. Wat er gebeurt van het begin van de wereld tot het einde van de wereld. Het gaat om kernzaken: vergaderen, beschermen en onderhouden. De Zoon van God doet dit door Zijn Geest en Woord. Mag dit werkelijkheid zijn dan wordt in ootmoed nagezegd wat er staat. Een levend lidmaat. Ik was een levenloos lid. Een rank zonder vrucht (Joh. 15;2). Er is gebeurd wat in Efeze 2 staat. Laten we ons leven toetsen aan de verzen 1- 10. De nieuwe geboorte en het nieuwe leven zullen eeuwig blijven. Christus Jezus zegt dit als de Koning van de Kerk. Ik leef en gij zult leven. Nu al leven en straks volkomen met een geheel oprechte gezindheid. Altoos. Op de belijdenis van de Kerk volgt direct de gemeenschap der heiligen. Laten we erop letten: Kerk en heiligen vormen een eenheid. Ze horen bij elkaar. Heiligen weten zich één met de Kerk. Daarom kan gezegd worden: Heiligen vormen een kerkelijke gemeenschap. Maar welk een gemeenschap. Een geworden gemeenschap. Elk lid van die gemeenschap is van een onheilige een heilige geworden. Gekomen in gemeenschap met de heilige God in Christus door de Heilige Geest. Leven en wandelen door de vreze des Heeren in teerheid en eenvoud. In de N.G.B. art. 29 staat zo treffend: Zij nl. de heiligen vlieden de zonde en jagen de gerechtigheid na. Zij hebben de ware God lief en hun naaste en zij kruisigen hun vlees en zij wijken niet af. Niemand denke dat er geen grote zwakheden meer in hen zijn. Maar zij strijden daartegen door de Heilige Geest al de dagen van

Het Apostolicum (36)

hun leven en zij nemen gestadig de toevlucht tot het bloed, de dood, het lijden en de gehoorzaamheid van de Heere Jezus, waarin zij vergeving van hun zonden hebben door het geloof in Hem. Wat in de Dordtse Leerregels staat wil ik graag doorgeven. Ik hoop dat het ook voor u en voor jou spreekt. Hoofdstuk 5 gaat over de leer van de volharding der heiligen. Art. 1 Die God naar Zijn voornemen tot de gemeenschap van Zijn Zoon onze Heere Jezus Christus roept en door de Heilige Geest wederbaart die verlost Hij wel van de heerschappij en slavernij der zonde, doch Hij verlost hen in dit leven niet ganselijk van het vlees en het lichaam der zonde. Art. 2 Hieruit spruiten de dagelijkse zonden der zwakheid en ook aan de allerbeste werken der heiligen kleven gebreken. Hetwelk hun gestadig oorzaak geeft om zich voor God te verootmoedigen, hun toevlucht tot de gekruisigde Christus te nemen, het vlees hoe langer hoe meer door de Geest des gebeds en heilige oefeningen der godvruchtigheid te doden en naar het eindperk der volmaaktheid te zuchten, totdat zij van dit lichaam des doods ontbonden zijnde met het Lam Gods in de hemelen zullen regeren. Taal en formulering zijn ontleend aan de Heilige Schrift. Welk een belijden en zo tekening van geestelijk leven heeft de Heere al eeuwen geleden gegeven. De drie formulieren van enigheid. Een heel woord met een sprekend getuigen. Formulieren van enigheid. Op papier of papier en daad. Triest, het eerste is werkelijk en het tweede neemt af. Een eigen of gemeenschappelijk geestelijk leven wordt opgebouwd met de zekerheid: ik geloof. Laten we leven bij en kennen wat in artikel 35 staat. God de Heere heeft geen gearriveerde heiligen, maar wel in geloof toenemende heiligen. Dit wordt zo duidelijk beleden in antw. 55. Allereerst wordt gewezen op de wortel, het levensprincipe, de bron. De gemeenschap der heiligen komt er, is er en blijft door de gemeenschap met Christus. Gelijk de ranken er zijn door de wijnstok. Het is een hartelijke gemeenschap. Als levensbeeld wijst de Heere Jezus in Johannes 10 op de herder en zijn schapen. Dit gemeenschapsleven is vrucht van het werken van de Heilige Geest. De catechismus wijst op meer. Alle lidmaten van Christus zijn ook deelgenoot van Christus' schatten en gaven. De Heere bezit een schat van

weldaden. De Koning van de Kerk is een ruime, rijke Uitdeler er van. Zeer wijs doet Hij dit. De grootste schat van Christus is het leven. Het eeuwige leven. Daarna de schat van vergeving der zonden. Het verzoenende bloed leidt ook tot vergeving. De schat van het zien van de Vader. Jezus zegt: Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Ik en de Vader zijn één. Welk een schat bevatten de 'Ik ben' spreuken. Psalm 31:15 wordt gekend. Hoe groot is 't goed dat Gij zult geven, Hem wiens oprechte geest, op U vertrouwt, U vreest. Hoe groot is 't heil dat G'in dit leven, ver boven beed' en wensen, reeds wrocht voor 't oog der mensen. Heeft men deel aan al Christus' schatten, dit kan niet gezegd worden van al Christus' gaven. Het beeld van het lichaam is een Schriftuurlijk beeld. Nu hebben alle lichaamsdelen deel aan hetzelfde lichaam, maar ieder deel heeft een eigen functie. Al zien we het niet, geen lid is nutteloos. In alles schittert de wil en het doel van de Schepper. Psalm 139. Wordt men uit genade om Christus' wil door de werking van de Heilige Geest één met Christus en Zijn schatten. Er is meer. De Heere Christus schenkt gaven om heilig en vruchtbaar te zijn, maar niet om te pronken. Dit mogen bijzonder predikanten zich wel bewust zijn en dat heel hun leven. Wanneer dit praktijk is werkt dit al meer verootmoediging en verwondering dat de Heere Christus één gave of zelfs twee heeft gegeven en laat. Niet voor zichzelf, maar voor de naasten. 's Heeren gaven hebben een verschillend karakter. Ze hebben een eigen functie. Gelijk dit ook gezegd kan worden van het hart, het gevoel, de hand, de voet, het oog, het oor en de mond. Gaven met een dienend, geestelijk karakter. Zo heeft ook de door Christus gegeven gave betekenis voor het tijdelijk of eeuwig leven. Bijzonder de beoefening van het ambt dient tot eer van de Heere en tot heil van de naaste. En niet zonder zegen en blijdschap in de Heere. Het 'Uw Koninkrijk kome' behoort tot het levensgebed. Door het dienstwerk. Uitbreiding en opbouw.

M.C. Tanis

2 Korinthe 5:10. 'Maar wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt, naar dat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.'

Wij moeten allen eenmaal sterven. Daarom is het nodig aan de dood te denken. Wanneer we sterven is onzeker. Het is wel zeker dat we zullen sterven. Het aardse huis dezes tabernakels wordt gebroken (2 Kor. 5:1). Als dat gebeurt, hebben wij dan een gebouw van God niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen? (2 Kor. 5:1). Als dat zo is, mag er een gematigd verlangen zijn, want God haalt thuis op Zijn tijd. Wie de Heere mag vrezen, mag goede moed hebben (2 Kor. 5:6). Hizkia mocht het zeggen dat hij in waarheid en met een volkomen hart gewandeld en wat goed was in Gods ogen gedaan had. (Jes. 38:3). Het is nodig na ontvangen genade de Heere te behagen. Wij zullen allen voor de rechterstoel van Christus gesteld worden. Wij moeten allen geopenbaard worden. De volgelingen van de duivel zullen geoordeeld worden. Ook in dit leven doet de Heere al recht door Zijn oordelen die over de aarde komen. Denk bijvoorbeeld aan Sodom en Gomorra. Er zal een einde komen aan de voorspoed van de goddelozen. De Heere geeft verschillende oordelen: In het hart, in het Woord, voor de aardse rechtbank, door oordelen op aarde en voor de rechterstoel van Christus. Iedereen zal daarvoor moeten verschijnen. Niemand kan zich dan verschuilen of iets ontkennen. Vijanden van God, bedriegers en huichelaars zullen geoordeeld worden. Ook de nabijchristen. Vromen en goddelozen moeten voor de rechterstoel van Christus komen. Voor een aardse rechtbank verschijnen is al heel wat. Wat moet het dan niet zijn voor de rechterstoel van Christus te moeten verschijnen. Dan zal ieder wegdragen wat in het lichaam geschied is. Iedereen heeft meer kwaad dan goed gedaan. "En het goede, dat nog gedaan is, is niet noemenswaard." Als Gods kinderen voor de rechterstoel van Christus moeten verschijnen, zullen dan hun zonden naar voren komen? "De godgeleerden geven hier hun bedenkingen over en weer. Maar er zal het best op kunnen worden geantwoord als wij daar zullen staan." (Smijtegelt geeft op deze vraag dus eigenlijk geen antwoord- vH). Onbekeerden zullen moeten wegdragen wat misdaan is. Zij hebben niet geluisterd naar de bestraffingen in dit leven. Zij hebben hardnekkig in de zonde volhard. Zij hebben de genadetijd verzondigd. "Ach, hoe zwaar is het als men moet wegdragen wat misdaan is, als handen en voeten afgekap worden, als men uit alle goed gezet wordt, of gezeseld, opgehangen, onthoofd, gevierendeeld, of levend verbrand wordt. Nee, nee, het is veel zwaarder wat u zult moeten wegdragen." Wat zullen de vromen wegdragen? Het is al heel wat op aarde aanzien te genieten. Denk aan Jozef, David, Mordechai en Daniël. "Maar het zal hierboven heel wat meer zijn. De Heere zal zeggen: 'Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft het Koninkrijk dat u bereid is van de

grondlegging der wereld' (Matth. 25:34)." De goddelozen worden gestraft om hun zonden, Gods kinderen worden niet beloond om hun goedheid. Alles wat zij doen in dit leven is immers gebrekkig. Christus heeft alles voor de Zijnen verworven. Het is alleen genade zalig te worden. Hun godzalige levenswandel was een bewijs van genade en hun geloof. De boom wordt immers aan de vruchten gekend. Hun arbeid in de Heere was niet ijdel. Waarom willen Gods kinderen godzalig leven? Omdat de Rechter alwetend en rechtvaardig is. De Heere behagen is goed, Hem mishagen is zondig. Paulus had lust het goede weg te dragen en niet het kwade.

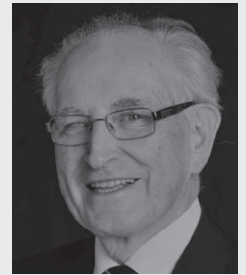
Toepassing: Hoe zal het zijn wanneer u voor de rechterstoel van Christus wordt gesteld? Wat zult u moeten wegdragen? Het goede? Dan alleen bent u gelukkig. Het kwade? Dan zult u voor eeuwig ongelukkig zijn. Bent u nog zorgeloos? Wee de gerusten te Sion (Amos 6:1). We zouden er ernst mee moeten maken. Spot u met het oordeel? Bent u goddeloos? Wat de mens zaait zal hij ook maaien. Velen bedrijven heel hun leven zonde met hun lichaam. Beeldt u zich in dat u het goede zult wegdragen? Welke grond hebt u daarvoor? De verwachting van de huichelaar zal vergaan. Twijfelt u eraan of het goed zal zijn op de dag dat Christus wederkomt om te oordelen de levenden en de doden? Zijn uw gronden valse gronden? Hebt u de preken in de wind geslagen? Als u voor de Rechter zult neervallen en om genade roepen zal de Rechter zeggen dat het geen dag van genade, maar van recht is. Hij zal lachen in uw verderf. Durft u nog door te gaan met uw goddeloze en zorgeloze leven? Durft u in te blijven gaan tegen uw geweten en tegen het licht van Gods Woord in? Blijft uw gebed zeldzaam en koel? Blijft u de dag des Heeren ontheiligen? Zou u niet vroom zijn als u door de Heere te dienen rijk zou worden in deze wereld en eer zou verkrijgen in dit leven? Hiernamaals het goede weg te dragen is toch veel meer dan eer en rijkdom hier op aarde? Is de eeuwige dood niet veel verschrikkelijker dan de tijdelijke dood? Onderzoek uzelf eerlijk of u het goede zult wegdragen of het kwade. "Is er in uw hart al vaak een rechterstoel? Is dat voor u lastig, of aangenaam? Zweeft het gericht u vaak voor het oog? Alle vromen zagen daar doorgaans op. Denk aan Henoch, Job en anderen. Ziet u uw kwaaddoen wel? 'Maar indien gij kwaad doet, zo vrees' (Rom. 13:4). Schaamt u zich niet voor het aangezicht des Heeren? Zijn uw voornemens, pogingen en wensen alleen daarop gericht om het goede te betrachten? Zijn uw beste daden nog klein, gering, ja, veel tekortkomende in uw ogen? Beweegt u dat tot het geloof, dan zult u zalig zijn. Amen."

A. van Heteren

HERME- NEUTIEK

Recent verscheen in Vrijgemaakte kring: Gereformeerde hermeneutiek vandaag. Een uitgave die de oren doet spitsen. Wordt hier de verklaring geboden van de vele vernieuwende opvattingen die in deze kring en elders opgeld doen? Dr. van den Brink gaf als typering hiervan: Niet vanuit de tekst, maar vanuit de hoorder.

Er zijn twee zaken die bij het verstaan van de Bijbel altijd al een grote rol gespeeld hebben: de exegese en de hermeneutiek. Het eerste woord kennen we wel: het bedoelt aan te geven wat er precies staat. Het gaat dan om allerlei vragen, die vaak taalkundig van aard zijn. Het tweede woord is in onze tijd een bijna omstreden gegeven. Dat is het woord op zichzelf niet, maar het is wel verdacht dat men er in deze tijd zo mee werkt en schermt. Als u bijvoorbeeld denkt aan de woorden: "De Heere is waarlijk opgestaan", dan is dat vanuit de exegese een feit, dat plaats gevonden heeft. Vanuit de hermeneutiek kan het dan zo maar gebeuren dat u bij een andere uitkomst terecht komt, zoals: de Heere is wel opgestaan, maar niet in feitelijke zin; Hij stond op in de gedachten van de discipelen. In hun voorstelling hebben zij dat zo sterk gemeend dat zij het werkelijk als een feit aannamen. De hoorder krijgt te veel invloed op de tekst. De tekst verandert daardoor.

Wat bepaalt de waarheid van een tekst? Het naakte feit dat wordt meegedeeld, of ligt de waarheid in de bevassing van de lezer? Is er sprake van een absolute objectiviteit of speelt het subjectieve ook een rol? Denk eens aan de temperatuur. Het is 15 graden. Nu komen er twee mensen aan op Schiphol. De een zal zeggen dat het hier erg koud is, want hij komt uit de Sahara, waar het juist veertig graden was. Zo voelt hij dat aan. Een ander komt van de Noordpool en deze vindt het hier dan juist warm.

Is 15 graden nu warm of koud? De postmoderne mens zal zeggen dat een begrip als temperatuur niet vast staat. Je kunt net zo goed zeggen dat het warm is als koud. Als we dit nu toepassen op de Bijbel, dan zie je iets soortgelijks gebeuren. Er kan nu wel in de Bijbel staan, dat de Heere is opgestaan, maar welke gedachten heeft de lezer daarbij? Hoe wordt het ontvangen, hoe wordt het verwerkt? Past die opstanding niet in de voorstellingswereld van de mens, dan gaat hij dit begrip anders invullen. Er staat dan helemaal niets echt vast, alles is betrekkelijk.

Op deze manier worden de feiten ondergraven. Men vergeet dan echter dat we een gekke thermometer hebben die precies aangeeft hoe warm of hoe koud het is.

Deze voorbeelden geven wel aan dat je de waarheid op zijn kop kunt zetten met zulke redeneringen. Dit boek heeft het over de Bijbel. In Vrijgemaakte kring en evengoed ook onder ons en elders vinden allerlei verschuivingen plaats in het verstaan van de Bijbel. Er staat wel dat de vrouwen in de gemeenten zwijgen, maar moet dat wel echt? Staat dat er wel echt? Ook vanuit de hoorder en de lezer bezien? Als ik deze tekst niet plaatsen en verwerken kan, kun je best ergens anders uitkomen. En ga zo maar door: homoseksualiteit, sa-

menwonen, overspel, diefstal.....; er zijn altijd wel situaties te vinden die een heel ander licht over zulke onderwerpen laten vallen.

Wij gaan onder ons gewoon van de tekst uit, van het feit. Ja maar, dat kan nu niet meer.....? Zo kan men daar tegenaan kijken, maar dan laat u de waarheid van het feit bepaald worden door de moderne lezer. Deze krijgt macht over het Woord. Hij weet wel wat er staat (exegese), maar hij geeft er een andere verklaring van (hermeneutiek). Nu moeten we niet alleen denken aan Vrijgemaakte lezers en postmoderne mensen. We moeten wel eerlijk erkennen dat iedere lezer een invulling geeft vanuit zijn eigen verstaanswereld. Wij geven ook allerlei aanvullingen, we denken er veel dingen bij. Daarom zeggen we ook terecht dat we dicht bij de tekst moeten blijven. Onder ons zal de exegese eerst leiding geven en daarna de hermeneutiek. Het Griekse woord "hermeneus" betekent tolk; welnu, in de vertolking komt een tweede factor om de hoek kijken. Als een tolk een valse vertaling geeft, is dat misleidend. U begrijpt hoe belangrijk een tolk is. Wie controleert hem?

Maar we willen en mogen het niet te moeilijk maken. Blijf gewoon bij het Woord. Deze bundel werkt dus meer vanuit de hoorder dan vanuit het Woord, zoals werd opgemerkt. Dan dreigen we er alles van te kunnen gaan maken. Je weet nooit wat er uitkomt. Daarom zijn we absoluut niet genegen om die weg bewust in te slaan, zoals dat hier wordt voorgesteld. Van den Brink heeft dat heel terecht opgemerkt. Maar ik vraag dan: heeft hij dat gevaar zelf ook niet in huis gehaald door zijn spreken over de schepping? En, ik moet eerlijk zijn, dreigen we dat allemaal niet vaak te doen, in mindere mate? Het verschil is: we willen niet over de grens van de exegese heen gaan. Dan komen we in het moeras terecht. Doe dat nooit! Ook al moeten we steeds alert zijn op de neiging van ieder mens: we gaan deze paden niet overschrijden.

Iemand vroeg ooit aan een eenvoudig kind van God of ze geloofde dat de vis Jona had opgeslokt? Jazeker, zei ze, als er stond dat Jona de vis had opgeslokt, zou ik dat ook geloven. Deze vrouw hield zich aan de exegese. Er was af te dingen op haar woorden, maar ze wilde zich houden aan het Woord. Helaas lopen er tegenwoordig heel erg veel vreemde tolken rond, die je niet moet vertrouwen.

P. Roos

Ontmoetingsdag Urk.

Op 16 september was het weer zo ver. Met velen bezochten we de ontmoetingsdag van Bewaar het Pand, in het najaar altijd op Urk. Het weer was niet zo gunstig, maar toch viel het achteraf erg mee. Op een dag als deze hoort een visje eten er gewoon bij en voor een ander een wandeling door het oude dorp of over de haven.

Er is een groot aantal trouwe bezoekers, al vallen er onder hen ook weg door ouderdom, ziekte of de dood. Dan is het daarom des te verblijdender dat er jonge mensen en gezinnen met kinderen komen! We zijn ook gewend aan veel bezoekers uit Driebergen, maar daar werd op deze dag de nieuwe kerk in gebruik genomen!

We kwamen samen in de oude, vertrouwde Eben-Haezer kerk en ondervonden opnieuw grote gastvrijheid. Ook vanaf deze plek willen we de koster en zijn vrouw en alle helpers, de mensen achter de boekenkraam en ook de organisten, vader en zoon van Leeuwen uit Dordrecht, hartelijk bedanken voor hun inzet! Het was heerlijk om samen de psalmen te zingen.

We behandelen nu al weer enige jaren een thema op onze panddagen en dat bevalt iedereen goed. Het thema wordt dan uitgewerkt door 4 sprekers en ook dat is goed. Het thema van deze dag was "Het leven van koning Josia". Het is goed om het boekje "Josia, een jonge koning die God zoekt", van onze ds. A.J.T. Ruis aan te schaffen. Ook voor onze jonge mensen zijn het hele duidelijke bijbelstudies.

De eerste toespraak handelde over de jeugd van Josia en werd door ondergetekende verzorgd. De tweede spreker was ds. A. v.d. Weerd die inging op de vondst van het wetboek en de reactie van koning Josia daarop. De eerste spreker in de middagvergadering was ds. A.A. Egas, die nader inging op de verbondsvernieuwing door Josia. En ds. A.J.T. Ruis sprak over het einde van koning Josia. Tijdens de toespraken en na afloop bleek mij duidelijk dat de Heere deze dag met Zijn zegen wilde bekronen.

Koning Josia begon de Heere op 16-jarige leeftijd te zoeken. Zijn grootvader, koning Manasse zocht de Heere op oudere leeftijd, na een leven vol van zonde. Dezelfde genade die Manasse tot inkeer bracht, was ook nodig voor de jonge Josia. Want van nature is er niemand die God zoekt. Een dergelijk geval van een jong mens die God zoekt, geve ons moed vandaag, dat de Heere ook vandaag in jong en oud zou willen werken. Dit werk is door Gods alvermogen, door 's HEEREN hand alleen geschied. Opgeroepen werd om ook de Heere te vrezen in het heden der genade.

De vreze des Heeren kwam in Josia's leven ook duidelijk uit toen het wetboek in de tempel teruggevonden werd. Josia verootmoedigde zich diep voor de Heere en ging daarin het volk voor. Josia mag vanwege zijn reformatiearbeid die daarop volgde wel de Luther van zijn dagen genoemd worden!

Josia heeft ook het pascha weer laten vieren. Maar ook vernieuwde hij het verbond des Heeren. Wat is het groot als dit mag plaats vinden in het persoonlijke leven, ook van ambtsdragers, zoals uit de kerkgeschiedenis werd geïllustreerd. Zo werkt de Heilige Geest hartvernieuwend en brengt ons op de juiste plaats, om als een arme zondaar in onszelf je zonden te mogen belijden voor de Heere en je hoop uit te spreken op Gods genade in Christus Jezus!

Helaas, ook over Josia's leven viel een schaduw toen hij in dwaasheid een eigen weg ging en op het slagveld de dood vond. Wie blijft toch de mens, ook na ontvangen genade. Hij valt God niet tegen, want 'Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten'. Maar je valt jezelf zo tegen. Maar God valt nooit tegen! Josia verloor het eeuwig leven niet, maar mocht binnengaan op kosten van zijn grote Zoon en Heere, Jezus Christus.

Tenslotte: Bewaar het Pand is ontstaan in verband met vele zorgelijke ontwikkelingen in ons kerkverband. Vandaag moeten we zeggen dat die ontwikkelingen zijn doorgegaan en dat er daarom reden is tot grote zorg. Hartelijk werd dan ook de komende zitting van de Generale Synode opgedragen. Maar ook zijn er grote zorgen en verdrietige dingen in eigen kring. Daarom begonnen wij onze dag met het zingen van Psalm 79 vers 4: Gedenk niet meer aan 't kwaad dat wij bedreven. Maar tegen die zo donkere achtergrond van 's mensen ontrouw is er toch ook een volk dat leert hopen op de trouw van God. Daarom zongen we ook:

*Zo zullen wij, de schapen Uwer weiden,
In eeuwigheid Uw lof, Uw eer verbreiden,
En zingen van geslachten tot geslachten,
Uw trouw, Uw roem, Uw onverwin'bre krachten.*

K. Hoefnagel

Het gesprek tussen Christus en Nicodémus (15)

lessen voor ambtsdragers

De leidende hand van Christus

De vorige keer hebben we een begin gemaakt met het trekken van enkele ambtelijke lessen uit het gesprek tussen Christus en Nicodémus. In verband daarmee hebben we toen als eerste gellet op het *brandende hart* van de grote Ambtsdrager. Ook in de nacht dat Hij Nicodémus ontving, brandde Zijn hart van liefde tot de eer van Zijn Vader en tot zielen van zondaren.

Deze keer een tweede les voor ambtsdragers, waarbij we letten op de *leidende hand* van Christus.

Christus hoort én ziet

We keren daarvoor terug naar Johannes 3: 2. In de nacht is Nicodémus tot Jezus gekomen. En we hebben hem horen zeggen: *'Rabbi, wij weten dat Gij zijt een Leraar van God gekomen; want niemand kan deze tekenen doen, die Gij doet, zo God met hem niet is'*.

Toen Nicodémus dat zo zei, hebben we daarin toch wel een bepaalde interesse horen doorklinken. Een bepaalde waardering zelfs voor de Heere Jezus. En zeker als we bedenken dat deze woorden komen uit de mond van één van de farizeeën, zijn het opmerkelijke woorden.

Maar wat doet de Heere Jezus, als Hij deze woorden hoort? Hij gaat er niet rechtstreeks op in. Wel neemt Hij duidelijk de leiding in dit gesprek. En we horen Hem plechtig zeggen: *'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien'* (vers 3).

Christus neemt de leiding. Hij bepaalt Nicodémus bij datgene wat die nog mist en toch niet missen kan. Ja, want Christus heeft niet alleen Nicodémus' woorden gehoord. Maar Hij heeft ook diens hart gezien. En haarscherp heeft Hij waargenomen, waar het in Nicodémus'

hart en leven aan ontbrak. Hij was ook in het huis in Jeruzalem de alwetende Zoon van God, Die *'Zelf wist wat in de mens was'* (Johannes 2: 25).

Wat nodig is

Als we proberen de lijn door te trekken, beseffen we: In tegenstelling tot de volmaakte Ambtsdrager, Die we in Johannes 3 ontmoeten, kennen wij de harten niet. We kunnen ons, zeker in de beoordeling van anderen, danig vergissen. Maar wel weten we *vanuit de Schrift*, wat *allereerst* nodig is voor degenen die aan onze ambtelijke zorg zijn toevertrouwd.

Laat ik in dit verband mogen citeren uit het synodaal getuigenis van 1953: *'Waarom we allen allereerst oproepen, om ... in al de ambtelijke arbeid diep doordrongen te zijn van het tijdelijk en eeuwig wel en wee, zowel van de bekeerden als van de onbekeerden, opdat toch vooral het onderscheidend, ontdekkend, onderwerpelijk en bevindelijk element in prediking, catechisatie, huisbezoek etc. krachtig aanwezig zij.'*

Om te beginnen worde daarbij uitgegaan, gelijk ook b.v. in het doopsformulier geschiedt, van ons van nature midden in de dood liggen in een verbroken werkverbond, om alzo de noodzakelijkheid en rijke inhoud van het genadeverbond te leren verstaan. Zo blijft zalig worden een wonder en wordt de noodzakelijkheid der wedergeboorte door de Heilige Geest niet uit het oog verloren'.

Leiding met het Woord in de hand

Intussen zal onze leiding altijd leiding uit het Woord moeten zijn. Alleen die hand kan ambtelijk leiding geven, die eerst het Woord heeft opengeslagen. Dat doet de Heere Jezus Zelf hier ook. Hij geeft leiding vanuit het Woord.

Twee voorbeelden roep ik nog even terug in uw herinnering. Als het gaat over de wedergeboorte, dan spreekt Hij over geboren worden uit water en geest. Daar

ligt een verwijzing in naar Ezechiël 36. En nog duidelijker is het, als Christus gaat spreken over het geloof. Dan gebruikt Hij het beeld van de koperen slang en slaat Hij als het ware Numeri 21 op.

De praktijk

Broeders, hoe is het met het leidinggeven in ons ambtelijk werk? Geven we geestelijke leiding aan hen die nog onbekeerd zijn? Geven we leiding aan Gods kinderen? Geven we leiding aan hen van wie we soms kunnen vrezen dat het zaad bij hen gevallen is in de steenachtige grond?

Geven we leiding in ons kerkenraadsbeleid? Geven we leiding en sturing aan de thema's en het materiaal op verenigingen en kringen en zondagscholen? Letten we op wat er gekozen wordt?

En hoe geven we die leiding? Met het Woord in de hand? Aanwijzend vanuit de Schriften? Dat kan alleen als we zelf ook mannen van het Woord zijn. Als we ons oefenen in het onderzoek van dat Woord. Als we de verborgenheden van het geloof overleggen.

En dan begrijpt u wel, dat bij het onderzoek van het Woord ons allerlei schatten uit het verleden te pas kunnen komen. Recent schreef ds. Procee een praktisch boekje waarin hij ambtsdragers aanspoort om iedere dag 15 tot 30 minuten te lezen in de oude schrijvers. Inderdaad: dat kan onder de zegen van de Heere verfrissend en vormend werken.

Tot zover iets over de tweede les. De les van de leidende hand.

A.J.T. Ruis

1892 – 2017 of: Hondervijfentwintig CGK. (3)

WIJ KUNNEN NIET MEE EN WIJ MOGEN NIET MEE.

Deze woorden vormden in wezen het uitgangspunt voor hen die in 1892 een vergadering belegden in Utrecht. De Vereniging van de Dolerenden met de Christelijke Gereformeerden was al sinds ruim een maand een feit. De bezwaren die we in een vorig artikel vermeldden waren afgewezen. Het beginsel van de Afscheiding was verkracht door de Vereniging van 1892 en bovendien werd er een leer toegelaten die in strijd is met de Heilige Schrift. (de verwoording hiervan nam ik over van prof. L.H. van der Meiden] Daarom mochten en wilden ze om des geloofs wil niet mee. Toch waren de beide kerkgemeenschappen ineen gesmolten. Men heette nu de Gereformeerde Kerk. Aan de overheid was meegedeeld dat het ging om 700 gemeenten. Maar de vergadering in Utrecht op 20 juli 1892 sprak uit dat men wilde blijven wat men was: "de wettige voorzetting van 1834; de zuivere voortzetting van de Kerk der vaderen. Men stelde vast: de grondslagen der Chr. Geref. Kerk werden opnieuw bevestigd. Uitgesproken werd dat men geen gemeenschap wilde hebben met de zich noemende Geref. Kerken in Nederland." (geciteerd uit Het beginsel der Afscheiding en de Christelijke Gereformeerde Kerk 1834 1892 en 1934 Ds. W. Ramaker, pag. 21/22)

MILITAIR TEHUIS UTRECHT.

Ds. F.P.L.C. van Lingen had een oproep gedaan in "Het Wekkertje". Hij leidde de eerder genoemde vergadering, die in het Militair Tehuis was belegd. Uit een presentielijst blijkt dat er 54 leden (en afgevaardigden) aanwezig waren. De gemeente Noordeloos was met ds. H.A. Jonkman, Zierikzee met ds. Ph.J. Wessels en Teuge met ouderling J. Schouten vertegenwoordigd. Door het plaatsen van een handtekening verklaarden zij leden van de Christelijke Gereformeerde Kerk te zijn en besloten te hebben, in de kracht des Heeren, die Kerk te doen blijven. Met algemene stemmen werd verklaard: "Scheiding en Doleantie kunnen niet samengaan in één kerkverband. Dwalingen, als in publieke geschriften zijn verbreid onder de leuze: "vereenigen op grond van de gereformeerde belijdenis", binnen te loodsen, - recht te laten wedervaren aan allerlei dwalingen, en daarentegen ingebrachte bezwaren ongegrond te verklaren, is oorzaak dat de vergadering zich niet bij het bedoelde Synodebesluit kan neerleggen". De woorden waarin dit werd uiteengezet zijn nu niet zo gemakkelijk te begrijpen vanwege de tussenzinnen. Maar uit deze weergave kunnen we wel duidelijk vaststellen dat het ten diepste wel degelijk ging om de leer. Vanuit de Dolerende kerk werd alleen gedacht aan het verschil tussen infra- en supralapsa-

risme. Of wilde men bewust de persoon van dr. A. Kuyper buiten beeld houden? Eerder had men wel gesteld dat het om de mening van een privé persoon ging. Was het daarom dat men nu in Utrecht sprak van "publieke geschriften". In 1880 had dr. Kuyper reeds in de Heraut over de veronderstelde wedergeboorte geschreven. Dopen zonder die veronderstelling achtte hij ongereformeerd!

TEUGE ZIERIKZEE NOORDELOOS... ANDERE VOLGDEN.

De kerkenraden van Teuge, Zierikzee en Noordeloos hadden al aan de Gereformeerde Kerk en aan de regering meegedeeld dat zij als Christelijke Gereformeerde gemeenten bleven voortbestaan. Deze drie gemeenten telden in totaal 700 leden.

In sommige gemeenten waren er nu plaatselijk twee Gereformeerde kerken en is sommige zelfs drie. Dat was natuurlijk als overgangsmaatregel nodig ter aanduiding van de achtergrond van iedere gemeente. Doorgaans was de letter A een aanduiding dat de gemeente stamde uit de Afscheiding en de letter B verwees naar de Doleantie achtergrond. Een enkele keer waren er twee Afscheiden gemeenten en was C de aanduiding voor de Doleantie gemeente. In de loop der jaren kwamen deze aanduidingen te vervallen.

CGK NIEUWKOOP 1917 - 2017

Lectori Salutem,
D.V. zaterdagmiddag 21 oktober hoopt de Christelijke Gereformeerde Kerk te Nieuwkoop te gedenken dat de gemeente op 17 mei 1917 werd geïnstitueerd. Tijdens deze samenkomst zal er tevens een jubileumboek worden gepresenteerd waarin de geschiedenis van de afgelopen 100 jaar wordt beschreven. Verder mogen we op deze middag onze uitgebreide en gerenoveerde zalen in gebruik nemen. Voor deze herdenkingssamenkomst, die begint om

14.30 uur wordt u hartelijk uitgenodigd. Het is onze wens en bede dat op deze middag de Heere alle eer mag ontvangen voor Zijn onverdiende trouw.

AVGG

D.V. zaterdag 4 november 2017 organiseert de Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte (AVGG) haar halfjaarlijkse landelijke bijeenkomst in de congreszaal van Driestar Educatief, Burgemeester Jamessingel 2 te Gouda. Deze samenkomst wordt om 14.00 uur geopend en om 16.30 uur afgesloten.

De lezing wordt verzorgd door Gera ter Meulen over het onderwerp "Vroegkinderlijk trauma: (on)uitwisbaar?!" Gera ter Meulen heeft het Kennisbureau ter Meulen - voor pleegzorg

en adoptie opgericht en zij was daarvoor de coördinator van Stichting ADOC - Kenniscentrum voor Adoptie en Pleegzorg. Na de pauze is er volop gelegenheid tot het stellen van vragen.

Zowel leden als belangstellenden zijn heel hartelijk welkom. Ook pleegouders worden van harte uitgenodigd.

Neemt u voor vragen over deze bijeenkomst en/of de Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte vrijblijvend contact op met de secretaris van de vereniging, de heer J.C. Alderliesten, telefoonnummer 0180 - 520232 of stuur een e-mail naar: info@avgg.nl. Zie ook onze website: www.avgg.nl.

BOEKBESPREKINGEN

P. de Zeeuw JGzn, Willem de Zwijger, gebonden, 172 blz., € 14,95 (voor abonnees € 9,95). Uitgeverij 'de Ramshoorn' Goes, ISBN 9789461151001.

Dit boek is deel 25 in de historische verhalenserie. Doelgroep is 10 jaar en ouder. Het boek gaat over de vader des vaderlands. Duidelijk wordt uiteengezet waarom de strijd tegen Spanje werd gevoerd. Het is goed

en noodzakelijk dat niet alleen ouderen dit weten, ook onze jongeren moeten hiervan op de hoogte zijn. Meerdere broers

van Willem van Oranje sneuvelden in de strijd tegen Spanje. Aanvankelijk leek de strijd hopeloos. Maar na de inname van Den Briel en de bevrijding van Leiden kwam er een keer ten goede. Filips II deed Willem van Oranje in de ban. Wie de prins zou vermoorden zou rijk beloond worden. Willem van Oranje overleefde de tweede aanslag op zijn leven niet. De laatste woorden van de prins waren (in het Nederlands vertaald) 'Mijn God, heb medelijden met mijn ziel; mijn God heb medelijden met dit arme volk'. "Zo zijn de laatste woorden van de edelman nog een bede tot God voor het volk van Nederland. Het volk waarvoor hij gestreden en gebeden heeft. Alles heeft hij gegeven, ook zijn leven." (blz. 150).

Dagboek Voor Hart en Huis 2018 grote letter.

Dit bekende Bijbels Dagboek zal ook in 2018 zijn weg wel vinden. Iedere maand wordt een Bijbelboek behandeld en per dag wordt een tekst door middel van een meditatie toegelicht. Auteurs: Ds. D.J. Budding (Hervormd), ds. A. van Heteren (Chr. Geref.), ds. N. van der Want (Hersteld Hervormd) en ds. H. Paul (Geref. Gemeenten). Uitgeverij Groen, Heerenveen, € 8,95, ISBN 978-90-8897-159-4.

Lev Jam community

Thuis in West is een goed lopend diaconaal project in Middeland, een achterstandswijk in Rotterdam West. Regelmatig puilt ons pand uit bij de vele activiteiten.

Bovendien groeit er honger naar het Woord van God onder een aantal bezoekers. Daarom willen we ons missionaire project Hart voor West gaan uitbreiden naar een gemeenschap met zondagse vieringen. Onze huidige ruimte is daarvoor echter te klein.

Op een bijzondere manier is een gebouw op onze weg gekomen met heel veel mogelijkheden. Het pand staat dicht bij Thuis in West en bevat al een kapel en projectruimtes. In dit gebouw zal de Lev Jam community worden gehuisvest. Dit gebeurt in diverse appartementen, waardoor privacy gegarandeerd wordt; Lev Jam is geen commune. De community bestaat uit gezinnen, singles en studenten die de diaconale en missionaire activiteiten willen steunen. Er is ook noodopvang voor mensen die even op adem willen komen.

UITNODIGING

Wilt u betrokken zijn bij dit project? Kom dan naar een informatiebijeenkomst op vrijdag 6 oktober of op donderdag 12 oktober om 20.00 in Rotterdam. Graag opgeven via info@thuisinwest.nl. U krijgt bericht over de locatie en het programma.

Word vriend van Lev Jam!

Voor het opbouwen van deze missionaire community zoeken we steun. Waar zoeken we naar?

BIDDERS

BEWONERS

OMWONERS

INVESTEERDERS

DRAGERS

HELPERS

Giften kunnen worden overgemaakt op bankrekening NL77RABO 0133067440 t.n.v. stichting 'Steun Thuis in West' onder vermelding van "Lev Jam Community"

www.hartvoorwest.com

[@hartvoorwest](https://www.facebook.com/hartvoorwest)

Het Nieuwe Testament voor Israël
Revisie van de Delitzschvertaling van het Nieuwe Testament
in het Hebreeuws

GEEF HET WOORD TERUG

Er is in Israël behoefte aan een betrouwbare en verstaanbare vertaling van het Nieuwe Testament.

De moderne vertaling van het Nieuwe Testament uit de jaren zestig van de twintigste eeuw is gebaseerd op de minder betrouwbare Kritische Tekst en bevat daarom veel onvolkomenheden. Daarnaast is er de zogenaamde Delitzschvertaling die wel groten-deels gebaseerd is op de betrouwbare Textus Receptus, maar ook onjuistheden bevat en waarin soms woorden gebruikt worden die aanleiding geven tot ongewenste misver-standen. Deze monumentale vertaling is voor de mensen in Israël bovendien moeilijk verstaanbaar omdat deze kort voor het ontstaan van het moderne Hebreeuws (Ivriet) tot stand is gekomen. Het is urgent dat de Delitzschvertaling bewerkt wordt zodat deze goed gebruikt en verstaan kan worden door Israël's anno 2017.

De Trinitarian Bible Society (TBS) werkt hieraan maar is niet meer in staat het project financieel tedragen. Daarom hebben de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS), het Depu-taatschap voor Israël (DvI) en het Steunfonds Israël Isaac da Costa (IdC) de handen ineen geslagen om dit belangrijke project financieel te ondersteunen. Zo kunnen we Gods Woord teruggeven aan het volk waardoor wij het middelijkerwijs ontvangen hebben.

Uw steun is daarbij onmisbaar.

Giften zijn van harte welkom! NL70 RABO 0321 7073 46
GBS Leerdam – Delitzschproject

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
VERBODEN TE VOORSTELLEN

ISAAC
DA COSTA
STEUNFONDS ISRAËL

gereformeerde
BIJBELSTICHTING

Meer informatie
kunt u vinden op:
www.nieuwetestament.inhethebreuws.nl

GEDEELD BELIJDEN

Nieuwe interviewbundel waarin 13 predikanten ingaan op diverse onderwerpen uit de gereformeerde belijdenisgeschriften, zoals: de zekerheid van de vergeving der zonden c.q. de verkiezing van Gods kinderen, de zaligheid van jonggestorven kinderen, de noodzaak van het bevel van geloof en bekering, de plicht tot kerkelijke eenheid enz. Aan het woord komen o.a. de predikanten: C. Harinck, D. Heemskerk, W.J. op 't Hof, A. Huijgen M.A. Kempeneers en R.W. Mulder 368 pagina's € 24,99

Adriaan van Belzen, 0342-421031
belzen@filternet.nl

Uitnodiging

Alle kinderloze echtparen, maar ook hun familieleden, vrienden en ambtsdragers nodigen wij van harte uit voor onze open bijeenkomst op D.V. zaterdag 11 november 2017 in het Hoornbeek College, Utrechtseweg 230 te Amersfoort. Inloop 14.15 uur, opening 14.45 uur.

Ds. Zweistra verzorgt de opening en meditatie, enkele vrienden delen hun ervaringen. Hartelijk welkom!

Wat doet kinderloosheid in je vriendschap

Revoke wil echtparen met een onvervulde kinderwens ondersteunen door Contact, Voorlichting en Bezinning.

Revoke
Reformatische Vereniging
van Ongewild Kinderloze Echtparen

Voor informatie en aanmelden
kijk op www.revoke.nl, mail
naar aanmelden@revoke.nl
of bel 06 - 81 18 33 69.

HARKES

Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR. Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Begravenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Waardenburg
0418 - 65 20 39

H. de Jongh

D.D.E. Meliëste

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

**Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.**

www.begravenisondernemingdejongh.nl

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 24 oktober 2017. Kopij graag binnen donderdag 12 oktober.

Damwoude

D.V. zaterdag 14 oktober zal de bevestiging en intrede plaatsvinden van ds. A.A. Egas in Damwoude. Ds. K. Visser zal de bevestiging verrichten. De dienst vindt plaats in de 'Sionskerk' Haadwei 127, Damwâld. Aanvang 14.00 uur. Na de dienst is er in de kerkzaal gelegenheid om de familie Egas de hand te drukken. Voor degenen die van ver komen is er daarna gelegenheid een broodmaaltijd te gebruiken in de grote zaal onder in de kerk. Het adres van de fam. Egas wordt per 4 oktober Haadwei 125, 9104 BE Damwâld, tel. 0511-421806. Email: aegtas@kliksafe.nl

Bondsday met 4 mannenbonden

De Christelijke Gereformeerde, Hersteld Hervormde, Gereformeerde Gemeente en de Hervormde mannenbond hopen op D.V. zaterdag 28 oktober hun Bondsday te houden in de Oude Kerk te Putten (Kerkplein 11). Aanvang 10.00 uur. Thema: "500 jaar Reformatie." Sprekers: Prof. Dr. A. de Reuver over "Luther" en dr. P.C.Hoek over "Calvijn". Iedereen is hartelijk welkom.

Zendingsmiddag Voice of hope

D.V. 21 oktober van 14.00 uur tot 17.00 uur in de aula van de Gomarusscholengemeenschap, Hoefslag 11, 4205 NR Gorinchem. Sprekers: Evangelist J. Krijgsman, evangelist Daniël Lusenie, ds. M.A. Kempeneers, medewerkers van Voice of hope.

Opening weeshuis Agogo Truus Home

Truus Ringelberg (Urk) heeft zich 40 jaar ingezet voor het werk van de zending in verschillende delen van Afrika. De laatste jaren tot haar pensioen in 2014 deed zij dat voor de Stichting Timotheos. Het heeft ons verblijd dat er nu een weeshuis in Malawi naar haar vernoemd is. Truus heeft zich hier altijd voor ingezet en er gelden voor ingezameld. Het weeshuis heet: Agogo Truus Home (agogo betekent moeder).

Thuis in West

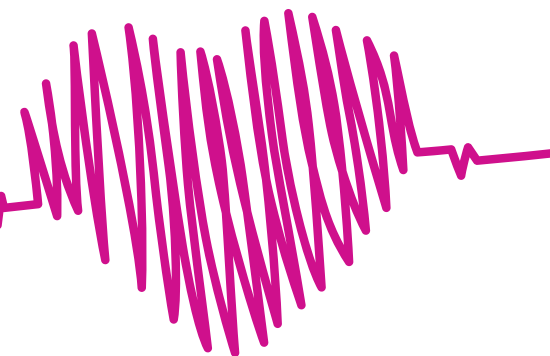
Het missionaire project Hart voor West (Rotterdam) zal uitgebreid worden met zondagse vieringen in een pand dat dicht bij Thuis in West (diaconaal project in Middelland) staat. Informatiebijeenkomst hierover D.V. 12 oktober om 20.00 uur in Rotterdam. Graag opgeven via info@thuiswest.nl. U krijgt bericht over de locatie en het programma.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

WANNEER BEGON JOUW HART TE KLOPPEN ?

Wist u dat een babyhartje drie weken na de bevruchting al klopt?
Het kindje leeft dus al, terwijl veel vrouwen op dat moment nog niet eens weten dat zij zwanger zijn.
Hoe wonderlijk!
Na de geboorte beschermen we kinderen terecht tegen van alles.
Met traphekjes voorkomen we dat ze van de trap af vallen en we kopen veilige autostoeltjes voor hen.

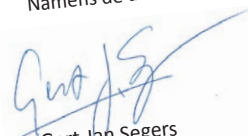
Als je beseft dat een hartje na drie weken al klopt
en hoe waardevol kinderen voor ons zijn,
dan verdienen ook de allerkleinsten bescherming en zorg
en hun aanstaande moeders onze steun.
Daarom organiseren we dit jaar opnieuw een Week van het Leven, en stellen daarbij de vraag:

Wanneer begon jouw hart te kloppen?

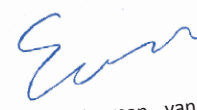
We gaan een bewustwordingscampagne in diverse media starten
en hopen dat mensen dan over deze vraag na gaan denken.
Zonder uw hulp lukt dat niet, want daar is veel geld voor nodig.
Daarom starten we nu een crowdfundingactie.
Hoe meer geld er wordt gegeven, hoe meer aandacht tijdens de Week van het Leven.

→ **Laat uw hart spreken door een gift te geven op weekvanhetleven.nl**
of maak een gift over op NL07 RABO 0382 2947 77 t.n.v. Stichting Platform Zorg voor Leven.
En vergeet niet om ook andere mensen warm te maken voor deze actie.

Namens de allerkleinsten: heel hartelijk dank!

Gert-Jan Segers
ChristenUnie

Kees van der Staaij
SGP

Esmé Wiegman - van Meppelen Scheppink
NPV zorg voor het leven

Arthur Alderliesten
VBOK

Kees van Helden
Schreeuw om Leven

week
van het **Leven**

4 tot en met 9 december
Kijk voor alle activiteiten
op weekvanhetleven.nl